

Élményszerű versértelmezés

Műhelyfoglalkozás általános iskolai tanárok számára

Budapest, 2016. december 1.

Készítette: Tomcsányiné Lucz Szilvia szaktanácsadó

Bemutatókozás

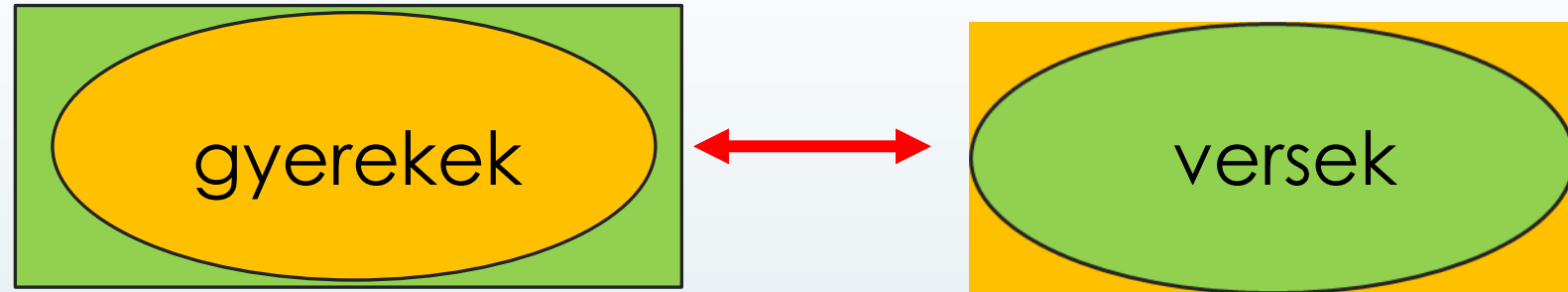

A dark grey arrow points to the right from the left edge of the slide. Below it, several thin, curved lines in shades of blue and grey sweep across the left side of the slide.

I. Miről lesz szó?

- A versértelmezést segítő módszerek az általános iskolai magyartanításban
- Mit kell tudni a versértelmezéshez a tanulóknak?
- A saját érzések, gondolatok, vélemények megfogalmazásának segítő módszerei

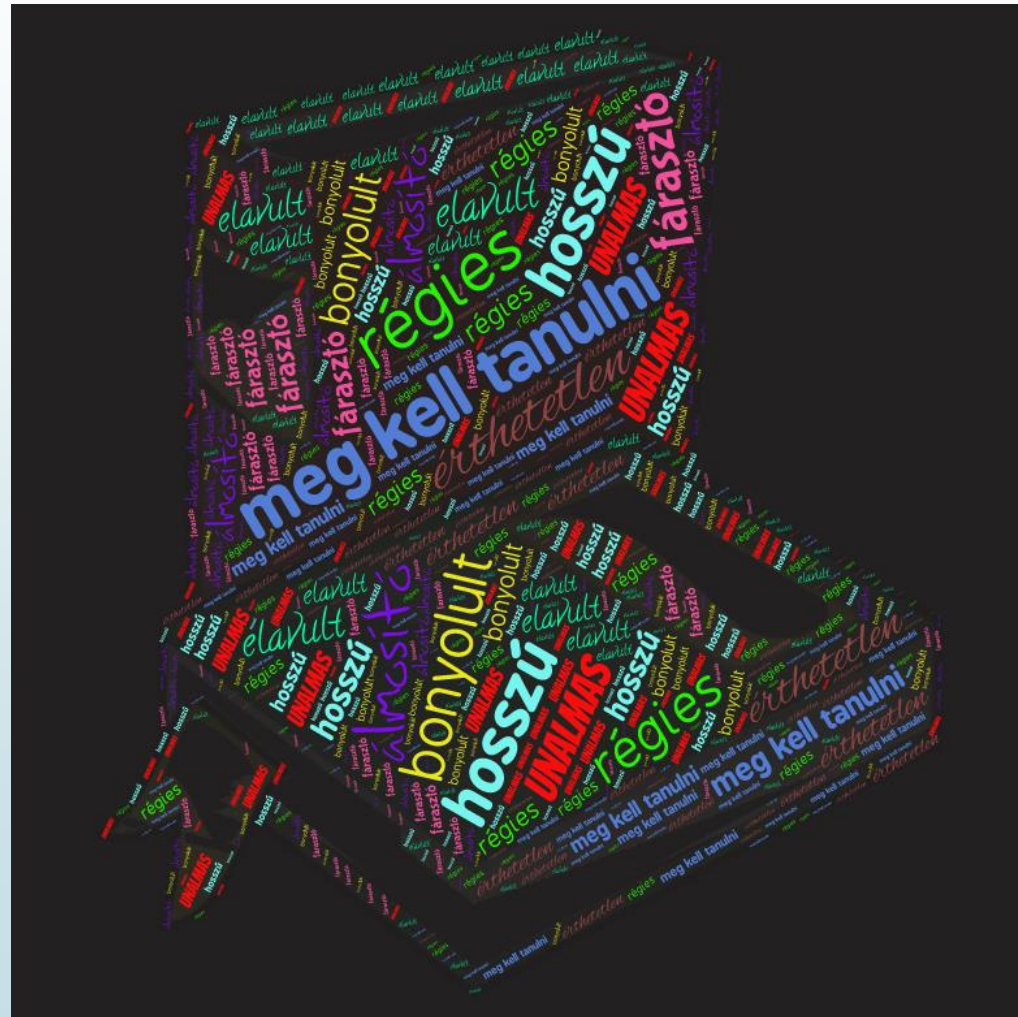
II. Problémafelvetés

[Milyenek látják a gyerekek a verseket?](#)

<https://tagul.com/cloud/8>

Milyennek látják a gyerekek a verseket?

IV. Mit KELL tudni a versértelmezéshez?

HOGYAN ÉRHETJÜNK EL, HOGY
A GYEREKEK SZERESSÉK A
VERSEKET?

III. Hogyan érhetjük el, hogy a gyerekek szeressék a verseket?

1. A ráhangolás elengedhetetlen!

2. Élményszerűvé kell tenni a versek értelmezését!

III.1. A ráhangolásról

- A felelés NEM ráhangolás!
- A házi feladat ellenőrzése NEM ráhangolás!

(kivételek azért vannak!)

- A kisdolgozat íratása NEM ráhangolás!

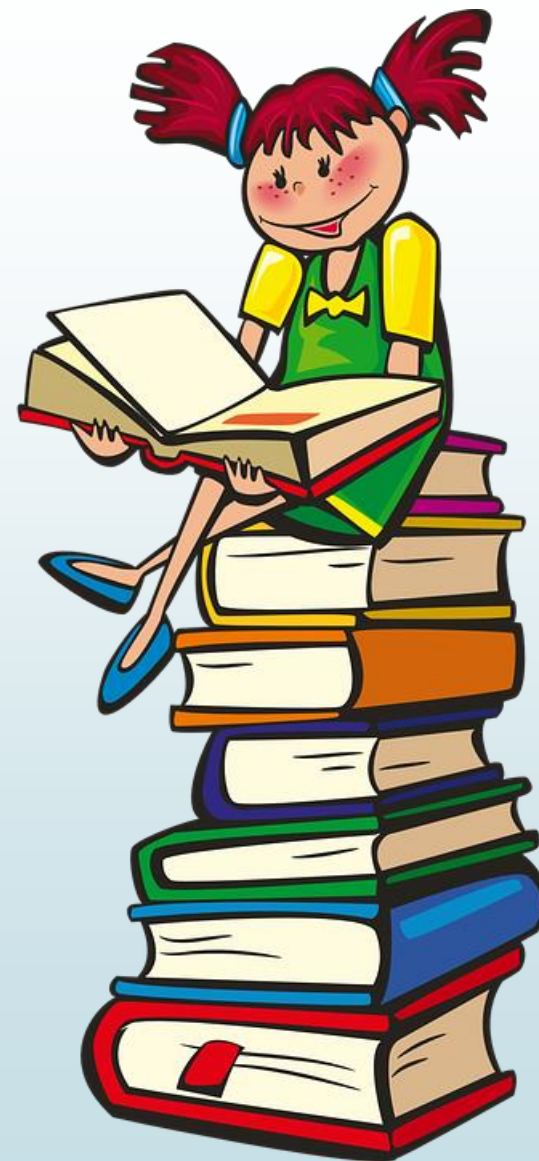

III. 2. A ráhangolás lehetőségei

- Szófelhő
- kisfilm
- Illusztráció
- zene
- képregény
- képsorozat zenével
- eredeti dokumentumok
- didaktikai játék
- Reklám

Ráhangolódás után...

IV. A vers értelmezése

~~elemzés~~

ÉRTELMEZÉS !

„Elsőként arról, hogy **nem létezik tökéletes verselemzés**. Mindenki mást láthat meg egy költeményben, még ha vannak is bizonyos dolgok, amik olvasásakor mindenki ugyanarra gondol. **A verselemzés lényege, hogy megpróbáljuk úgy olvasni az adott szöveget, hogy közben úgyszólván a sorok közé nézünk, észrevesszük a költői képeket, a rejtett utalásokat, a rímek keltette játékot, és azt is, hogy mit akart a költő közölni a versével. Ha tisztában vagyunk a költő életének eseményeivel, akár azzal is elidőzhetünk, hogy a vers milyen életszakaszban, milyen hangulatban született. **A verselemzés játék**, amiben néhány alapvető szabálytól eltekintve mindenki a saját játékát láthatja, és ami a legfőbb, saját magát adhatja, saját gondolatait fejezheti ki.”**

forrás: <http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/magyar-nyelv-es-irodalom/irodalom/irodalom-6-osztaly/vers-es-proza/a-verselemzes-lepesei>

IV.1 Az élményszerűségről

„Úgy érzem, egy picit el van rontva az irodalomoktatásunk. [...] az biztos, hogy már az egészen kicsi gyereket sem érdemes hülyének nézni, akinek a különböző jelentésrétegek felfoghatatlanul bonyolultak; a legveszélyesebb mondat, ami kisiskolásokról elhangzik, szerintem ez: „Ó, azt ő még úgysem érti!”. Szerintem nyugodtan lehetne olyan szövegeket, problémákat kisiskolások kezébe adni, amelyek megoldozzák az agyukat.”

(Nényei Pál)

[tovább](#)

[idézet](#)

Az irodalom visszavág

”Az irodalom visszavág nem egy klasszikus irodalomtörténeti könyv, annál sokkal kötetlenebb, szabadabb, személyesebb. *Nem információkat sorol fel, de nem is direkt oktatni próbál, mint ahogy egy klasszikus tankönyv tenné. Az ókori irodalomról – azokról, amelyekre eddig csak kötelező olvasmányként tekintett a jó- és rossztanuló egyaránt [...] – az író könnyedén beszél, olyan hangvételben, ami annyira közvetlen, hogy szinte lehetetlen nem azonosulni vele, nem szeretni. Kicsit átformálja azt, amit mi eddig műelemzésnek tekintettünk, többet tesz hozzá. *Ronaldóval és az Avatarral példálózik, én mégis úgy érzem, ettől nem komolytalan vagy leegyszerűsítő lesz a mondanivalója, hanem minket is gondolkodásra, újabb nézőpontok meglátására ösztönöz, és azt hiszem, ez a nyitottság a könyv üzenete. Az irodalom mindenhol ott van.**” (Halász Minka, tanuló)

Vélemény

„Rögtön az elején azzal kezdi, hogy megkülönbözteti a jó és rossz tanulókat. A jó tanuló bevágja a tananyagot, semmi érdekes nincs benne, ismerjük ezt a típust. A rossz tanuló sem hülye, csak egyszerűen nem érdekli az egész, nem olvas, mert elrettentik a szövegek, unalmasnak találja, marhaságnak.” (Lakatos István, író)

Milyennek látják a gyerekek a verseket?

A black arrow points to the right from the left edge of the slide. Several thin, curved lines in shades of blue and grey originate from the left side and sweep across the slide.

V. Mit KELL tudni a versértelmezéshez?

- Kell-e tudni a költő részletes életrajzát?
- Ötletek az életrajz tanításához

Ötletek az életrajz tanításához

- internetes bűvárkodás
- Hamis bemutatkozás
- „Életem regénye”; „Színház az élet” játék
- [Gondolattérkép](#); [Prezi](#)
- [Idővonal](#)

[A vers](#)

A játékok Müller Andrea A 21. századi magyartanár módszerei c. könyvéből valók

A VERS

- bemutatása (színészi)
- hangulatának megragadása
- érzések, vélemények megfogalmazása
- kérdések
- ismeretlen szavak, kifejezések

A VERS

- címmeditáció (az elnevezés Oroszlán Pétertől származik)
- a másodlagos jelentés megfejtése

Mit jelentenek nekem ezek a szavak?

- A vers szerkezeti egységei

Irodalomtörténeti, irodalomelméleti ismeretek

- a korszak jellemzői, stílusjegyek
- műnemek, műfajok
- verstani ismeretek: rímelés, versforma
- szóképek, alakzatok

A dark blue arrow points to the right from the left edge of the slide. Below it, several thin, light blue lines curve upwards and to the right, creating a decorative graphic element.

Mit üzen számomra a vers?

Saját vélemény, érzések
megfogalmazása, érvekkel
alátámasztva.

*„Ha egy tankönyv azt írja egy versről,
hogy szomorú, de mi vidámnak érezzük,
megfelelő érveléssel leírhatjuk ezt.
Elvégre nincs tökéletes, de nincs két
ugyanolyan verselemzés sem.”*

forrás: <http://tudasbazis.sulinet.hu/hu/magyar-nyelv-es-irodalom/irodalom/irodalom-6-osztaly/vers-es-proza/a-verselemzes-lepesei>

Köszönöm a figyelmet!

lucszilvia@gmail.com

Kisfilm

<https://www.facebook.com/fb730411-0bf2-4a30-bcfc-3265fd046a2d>

Róth Petra munkája

[vissza](#)

Illusztráció

Gyuri álma

A kis Veronka a kosárban

Kovács Adrienn munkái

Illusztráció

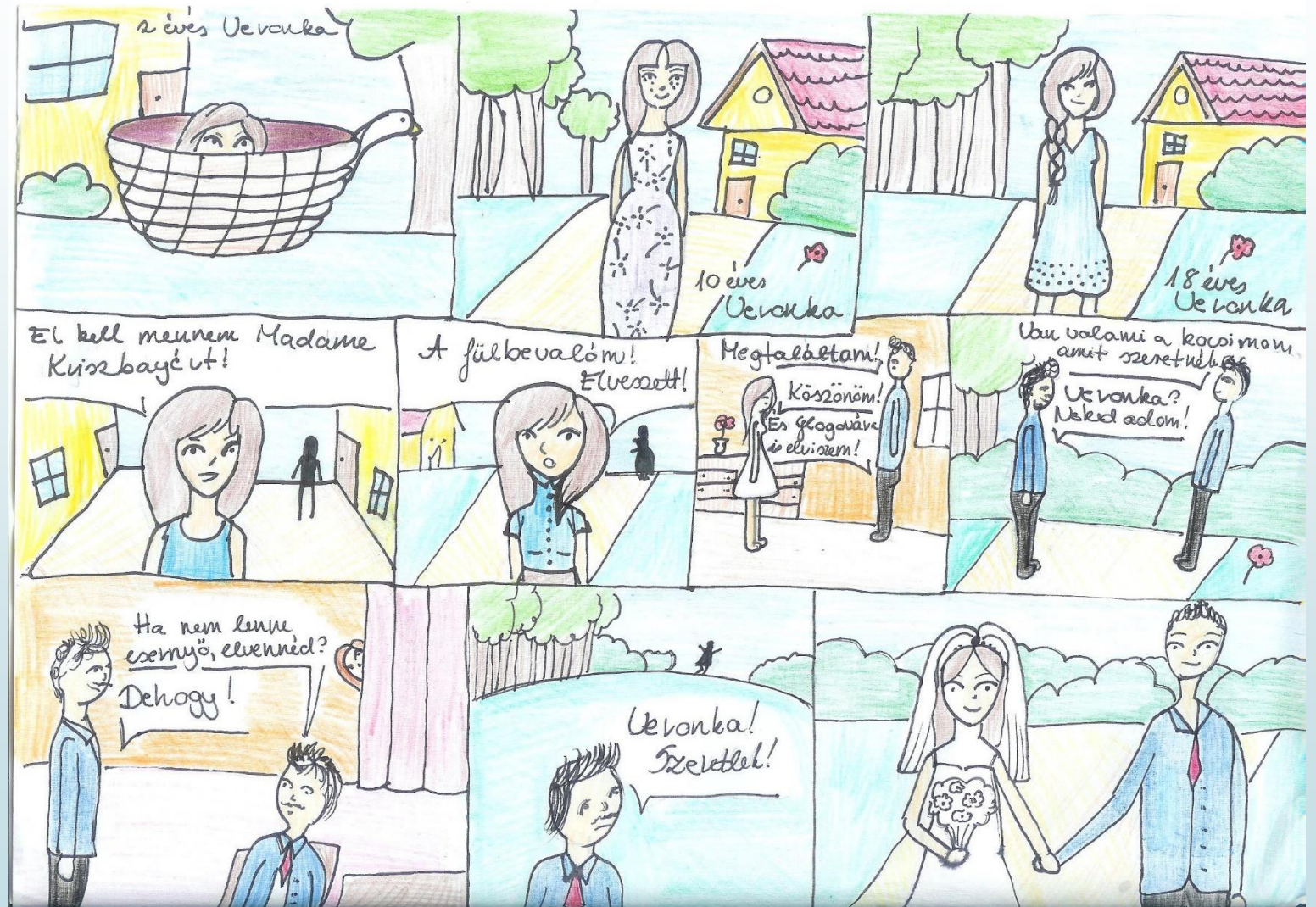

Tabajdi Kornél és Kovács Adrienn rajza

[vissza](#)

Képregény

Sebestyén Szintia rajza

Reklám

EGY GRAMM EPIGRAMMA!!!!

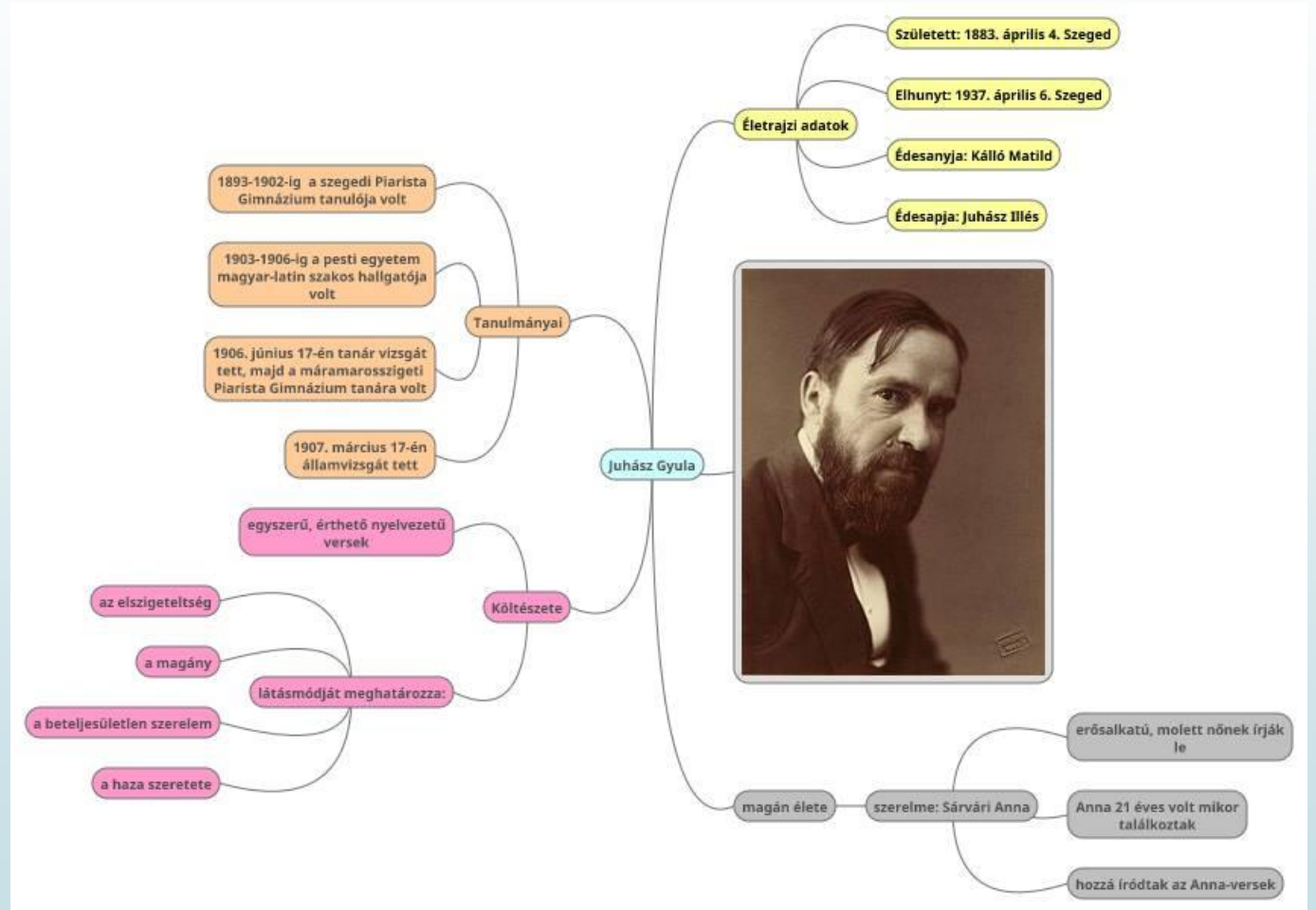
- *mert rövid,*
- *mert régebben sírfelirat volt,*
- *mert általában két részre osztható,*
- *mert gyakran csattanóval zárul*

***ÉS TE?!
BIZTOS, HOGY ELÉG
EPIGRAMMÁT OLVASOL???***

Gondolattérkép

Cseh Georgina munkája

www.mindmup.com

Prezi

Pörneki Roland munkája

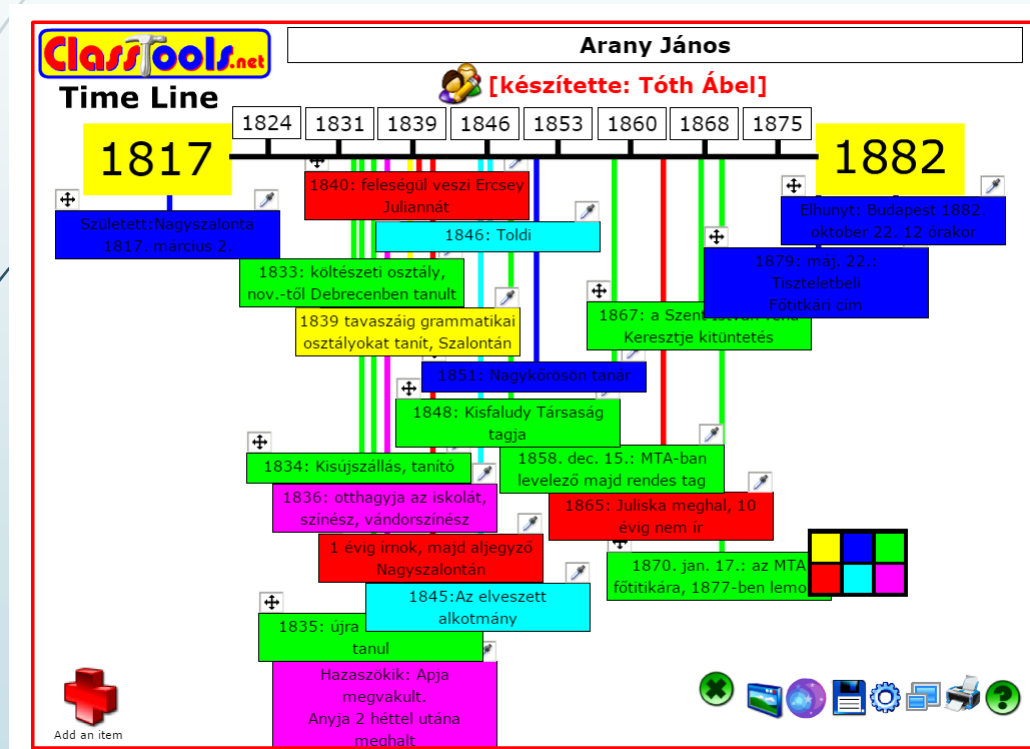
https://prezi.com/_nqbfv_pd73h/untitled-prezi/?utm_source=prezi-view&utm_medium=ending-bar&utm_content=Title-link&utm_campaign=ending-bar-tryout

[VISSZA](#)

Idővonal

Tóth Ábel munkája

www.classools.net

Felhasznált irodalom

- http://konyves.blog.hu/2016/11/11/nenyei_pal_erthetetlen_a_kotelezo_olvasmanyok_koruli_feszultseg
- <http://www.barkaonline.hu/futtyoges-es-nahatozas/5331-az-irodalom-visszavag---harman-egy-konyvrol>